

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztés és kiadás hivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 156 szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előli ára: egy hó 1 korona, negyedére 3 korona. — Vid. kre. egy hó 1 kor. 50 fillér; negyedére 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Vasárnap, december 1

Pagát ultimo

Írta: dr. Kalmár Antal.

No, sak hogy Prohászka cur is megkerült: é've — és egészsége! Tíz millió magyar leste szívdobogva, hogy m'ivén Prohászka urra' és és most, hogy megkerült: kirepűnek a szívek hüvelyűkből, hájazsolozsmákat zengünk az egek urához, hogy az osztrák konzul' urnak nemg ör-bűt meg a hajszálja.

Ugyan mit csiná'hatott egy hónaipg, ami-óta nem adott életjeit magáról?

Hogy rosszu' éppen em mehetett a dolga — azt abbó, elá'píthatjuk meg, hogy ak eresésére kiküldött másik osztrák konzul' éppen egy ke-déyles tarokkpartinál tá'álta. Szent Isten, ha e-gondoljuk, hogy egy p'agát ultimo miatt majd-nem európai háboruba keveredtünk! Amde, ha Angolország egy megsértett matrózáért háborut tudott indítani: mi is becsülhetjük az osztrák konzul' ur pagát ultimóját annyira, hogy érte akár százezer magyar báka lefeküdjék a — hajlé árkába.

A háboru egyik oka tehát szerencsére el-múlt, de ott vannak még az adriai kikötők dolgai, amik miatt a hajkezü Berchtold külügyminiszter ur eddig ugyancsak csöregte a kardját. Csör-gethette, mert azt hitte a szerencsétlen osztrák hogy Vilmos sászarc mellette van, hiszen nem nem mondjuk éppen, hogy ninc mellette, de úgy van mellette, hogy a bécsi külügyi hiva-talnak az adriai szerb kikötők dolgában meg kellett retinézni.

Eddig ugyanis úgy állott a dolg, hogy Bécsből egyre-másra küldték a enyfegető paran-csokat Belgrádba, hogy a szerb hadsereg egy talpalatnyi földet ne merdjén elfoglalni az Adria partján. Belgrádban azonban nfütyültek ezekre a fenyegetőzésekre. Bécsben erre még jobban csörtették a kardot, amire Belgrádban még jobban füttyültek. A hejzet kezdett színte komikussá véjni, mert kitűnt, hogy Bécs egy puskagolyót nem mer Szerbiába átküldeni. Berlin ugyanis föltűnő módon halgatott s Oas'izország szövete-sége se színg tejfel. Most aztén Bécs Német-ország kérelmére e is ejtette azt a követelését, hogy a szerbek e foglalhassanak magukak az Adriánál néhány arasznyi tengeraprot.

Azaz, ahogy értsük meg egymást: még nem ejtette el egészen, de beleegyztt abba, hogy az adriai kikötők ügyét csak akkor tárgyalják és

oidják meg, amikor a törökökkel megvan a béke s az összes fejmerült balkáni területi kérdések egy európai konferencia elé kerülnek.

No lám, mintha Pasic urnak is ez lett volna a véleménye. amikor Berchtold u'timátumaira azt választotta, hogy amíg a hadmivéletek tartanak, addig területi kérdések taglalásába nem lehet loocsátkozni.

Hogy fölemelkedett erre Berchtold ur két ökle — most pedig hogy hogy lehanyatort.

Amde, az osztrák diplomáciát mindenütt ilyen

szégyenletes kudarcok érik még a legkisebb inci-fici országocskákkal szemben is: akkor mi a lészkes fenének tartunk mit millió és millió költésgekké külügyi operett-figurákat? Azért, — hogy tarakkoznak s pagát ultimókat fogjanak? Mindenütt vannak első embere és intézmények a világban, de vannak utósók is — amde az egészen bizonyos, hogy az osztrák-magyar dip-lomácia az Uristen legesélgutolsó teremtményei-hez tartozik.

Készülődés a háborura.

Hogyan történik az általános mozgósítás?

Manapság egyébről sem beszélnek az embe-rek, mint a háboruról, mozgósításról. Érthető, tehát, ha mindenkit érdekel ez a kérdés: — Hogyan történik az általános mozgósítás?

Háboruban a legkisebb késedelem is veszélyeztetheti a sikert, azért az olyan államok, — melyek érzik, hogy érdekeik összeegyezhete-lenekké vá'nak s a háboru kikerülhetelen, már a diplomáciai tárgyalások, vitatkozások és akudozások idejében is lázasan dolgoznak az eset-leg szükségessé válható mozgósítás előkészítésén. A csapatok létszámát, különféle gyakor-latoknak ürügyéve behívott tartalékosokkal — megnövelik.

Fokozatosan mindig több csapatot tojnak a határ felé. Biztosítják sok lónak, vágómarhának és élelmiszernek gyors beszerzését, stb. De mind-ezt lehetőleg titokban cselekszik és különösen örökődnek, hogy ilyen hírek a határon át ne szór-várojanak, hogy ne izgassák föl sem a saját lakosságukat, sem az ellenséget.

Ilyen időben írott törvények, de azonkívül a hazafiaságnak és a tisztességnek törvényei is köteezik a slajtót is, a tejes halgatásra. Ha azonban ennek ellenére az egész lakosság tudomást szerez a titokzatos készülődésről, izga-totté vá'ják s türelmetlenül 'esi a nemzetközi viszonyok kialakulását s az újságokank a bo-nyodalmaidró' szófo hieit, ez természetes.

Ezekben a napokban még tér nyílik a dip-lomáciai mesterkedésre.

Avatatlan ember számára teljesen lehetelenné vá'ják annak a megítélése, hogy a sok köz-benjáró és általában a békés kiegyenlítés érde-

kében fáradozó nagyhatalom között, melyi igazán őszinte, melyik a barát s melyik a szá-mító ellenség, amey a huzavonával csak ellen-ségünk számára akar időt nyerni arra, hogy a háborut később, neá nézve már kedvezőbbé vált körülmények között kezdhesse meg.

A merész elhatározás, a céltudatos, tervszerű elszánt cselekvés, a legtöbbször bizonyosan itt is üdvös lesz, mint a hivatott és hivatalan lamés-adók soha véget nem érő vitatkozásának jámbor figyelése, mások elhatározásának bevárása.

Léssuk, sak mi történnék, ha királyunk e-rendejné az egész fegyveres erőnek háborura való felkészülését, az általános mozgósítást.

Néhány órával később, országszerte, a 'eg-kisebb faluban is epregne a dob, s a kisbíró bizonyosan soha sem hirdetett ki még fontos-sabb hírt, mint a mozgósítás elrendelését, — amelyből a efgyveres erő kötelekébe tartozó min-den tartalékos és póttartalékos katona tudomá-sul veszi, hogy 24 — a tisztnek 48 — órán belül el kell indulnia csapatához.

Az államnak egész gépezete megszűntet min-den munkát, hogy teljes erejével a honvéde'eme-nek, a hadseregnek ügyét szolgálhassa.

Valamennyi vasuton megszűnik a rendes for-galom és a vezérkar és a vasutak köpvise'oi által már békében nagy gonddal előre meg-szerkesztett hadi menetrend lép életbe s az egy-mást erő vonatok csaknem kizárólag tartaléko-sokkal megrakodva robognak a katonai álló-méshelyek felé.

Nagy tömegekben érkeznek a tartalékosok a kaszárnyákba, hol csakhamar kábító sürgés-

Butorok legelőnyösebben a **Csapó- és Piac-utca sar-kon** levő **Butorosarnokban** szerezhetők be.

Vizvezetékek, Gyenes Antal, Csapó-u 6. Telefon 15.

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legujabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130. Egy legujabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 125.

Kockázat kizárva. Nem tetszőert a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 57-882.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmarkosabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbetegség, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismernek értékek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fájdalom- és illapító bedörzsöléshez készvény, csúsz és a meg-hűléségyéb következményeknél legismertebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fillér. Ot darabé 1 kor. 80 fillér. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidruha készlete

(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyon harisnya és

párisi ujdonságokban.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be

Ó csász. és Apost. kir. Felsőlegények legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-lamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirda- és vasúti hivataloknál, vasúti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatk ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

.: HIDVÉGER ANTAL .: Foglalkozik az összes bank és váltóüzlete Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. TELEFON 416. szám. bankügyletekkel

Apró hirdetések.

Bevételekben is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegátvétel jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeg mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, szálterítő, szövés és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kóp és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz olcsó, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevételért csak özljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ókerek legolcsóbban szereshetők be Gasparik Ádám órák és órákárúknél Debreczen, Hunyad-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

TÉLI FAJALMÁT mássanként 42 K. 5 kgr. postakosár 2-50 fillér utánvétel mellett szállít: Nagyváralja gyümölcsértékesítő Rt..

Makulatura papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelluovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venécia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-8 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösköz közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyanint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér I.)** és annak összes magyarországi fiókirodái

Értesítés!

Az alulírottól kapható Dvorzák János pápai praelátus „Idézetek tára” cz. közel 1000 szerzőtől 4154 idézetet tartalmazó hírneves örökbecsű munkája. Szemelvények a hazai és külföldi modern klasikai az egyház és világirodalomból, gyöngyök a szent Atyák műveiből vallás-erkölcsi vezéreszmék kitűnő férfiak irataiból, közmondások a magyar népeletről, kalászok a szépirodalom mezejéről képezik foglalatát.

A közel 500 oldalra terjedő vastos művet míg a csekély készlet tart, egész vászon díszkötésben leszállított áron 4 koronáért küldeni kész vagyok.

Kecskemét, 1912 okt. hó 30.

Kontz János

II. ker. Mária-város Cserép-u. 15.

Jegyzet: Szétküldés csakis postautánvétellel.

forgás keletkezik. Minden ember egy csomóba átvesszi a számára már előkészített ruhát, szerelvényt, és elfgyvert, a tiszték és altiszték nyomában átvesszik embereiket s vezetik a kaszárnyában, különféle csarnokokban és a lakosságuk kijelölt lakásaiba.

A következő nap már kerekszám ezer emberre növekedve vonulnak ki a zászlóaljok a gyakorló és fővőterekre, ahol hamarosan főfrissítik az öreg tartalékosok ismeretét és katonai szellemét is.

Néhány nap múlva megérkeznek a falkosságtól kisajátított lovak is, melyeket a békében állandóan készen tartott kincstári számszámmal felszerszámolnak s befognak a csapat konyhájába, lövészes, eleséges, mészáros stb. kocsijaikba s a nagy menet és harcgyakorlatokan most már ezek is részt vesznek.

Hogy ennyi embernek, állatnak s anyagának helyválttatása, főszerelése, ételmezése, pótlása stb. mily nagy zavart mily óriási pénzforgalmat és drágaságot idéz elő, azt könnyű elképzelni.

Néhány nap múlva állomáshelyükön, minden tekintetben teljesen rendben, zászlóaljra készen állanak a csapatok — A mozgósítás be van fejezve.

El lehet képzelni micsoda óriási feladat például kerek számban egymillió embert, tömérdek lovat, ágyút és más járművet, lövészes és egyéb másikat néhány nap alatt a tengerparttól, a Székelyföldtől, Tirolból — mondjuk — Gajciába szállítani.

Körülbelül 150 közönséges (35 kocsiból álló) vonat szükséges egyetlen hadtestnek elszállítására, kétezerrel is több vonatnak kellene tehát Gajciába beérkeznie, hogy a békében kivülről elhelyezett hadtesteinket minden szükségletükkel együtt ott egyessithessük.

A mozgósítás első napjától kezdve a vasutak teljesen katonai kezelés alá kerülnek. Külön katonai hivatal tartja számon az ország rendelkezésére álló vajamennyi mozdonyt és az egész kocsianyagot.

Ez a hivatal gondoskodik arról, hogy minden állomáson a kellő időben készen álljon a csapatok elszállítására szükséges, mozdony, személy- és teherszállító kocsik, valamint arról is, hogy a vonatok az országnak legmesszebb fekvő részeiből is zavartalanul, minél előbb a felvonuló területre érkezzenek és hogy a csapatok utközben mindenütt rendes ebédhez jussanak.

Minden szolgálatoknak részleteikbe viváló szabályozására az egyes vasutársulatokra mozgósítás esetén megalakított vasutvona-parancsnokságok vannak hivatva.

A csapatok állomáshelyeiken vonatra szállanak. Ez még a gyalogságnak sem egy könnyű dolog, mint amilyenek eső pánatrac hínnők. A gyalogosok nagyon hamar elfoglalják helyüket a már békében is «40 ember vagy 6 lónak» följáratl ellátott teherszállító kocsikban, amelyekben deszkákba rögzített padokat készítenek; de a gyalogságnak is van sokféle lova és kocsija, ezeket csak rakodó siklóknál lehet berakni. A megrakott vasuti kocsikat el kell onnan tolatni s helyükre ismét üres kocsikat tenni, a megrakott kocsiból álló vonatokat rendszeren 35 vagy 50 kocsiból álló vonatokat megalakítani. Ebből következők, hogy még egész nagy vasuti állomáson is 24 óránként legfeljebb 10-12 vonat indulhat el. Egy-egy vonat rendszeren egy zászlóaljot — vagy másfél lova századot vagy üteget szállít.

A vonatok természetesen nem hajadhatnak — gyorsvonatsebességgel. Némi állomáson — vonatösszetörődés megelőzése, továbbá étkezés, a lovak itatása, szén és vízfűtés, mozdonycsere stb. céljából — hosszabb ideig is kell időzni; az utazás tehát napokig, sőt messziről jövő csapatoknál talán egy hétig is tart, 1870-ben a németek csapatszállítása éppen tíz napig tartott.

A napokon át való utazás nagyon kimeríti, megviseli az embereket, még a lovakat is. Való-

sággal boldogok, mikor végre megérkeznek az utolsó állomásra, ahol kirakják őket a vonatból, amely aztán siet vissza az ország belsejébe, — hogy ott jószereffel, élelmiszerekkel, egészségépítő anyaggal, vagy második vonalbeli csapatokkal megrakva — csakhamar ismét nekiinduljon a hosszú utnak.

A vonatokból kiszállt emberek és lovak nagyot lélegzenek a szabad levegőn. Alig állnak a lábukon, elgyengülésökben alig bírják a chéz szerelvényt, pedig többnyire néhány napi menetelést kell azonnal megkezdniük.

Végre eléri a felvonuló körletben a számukra kijelölt helyet. A hadseregek hadászati felvonulása be van fejezve.

Kell neked nő?

Debreczoni mozikép.

I.

Az első magyar színművel zörgeti le a moziban a gép izgalom. Meghatottság. Az ifjú gróf épp a börtönben ül. Komisz fekete kenyeret tör széjjel. Az egykor elegáns, jómódu, pezsgős gróf. Szánalom s hájtásai szállnak széjjel a széksorok között. Megjelenik a gróf régi szeretője, a hercegnő. Megakarja ölelni, de a kísértet eltűnik. Édesanyja is előtte áll. Egy pár embernek szemében már könny remeg. Ijedős ábrázatok, szánalmas szemvillanások. A gép tovább kattog...

II.

A moziban fel és le sétál egy nő. — Hosszu kabát fűdi testét. Senki sem veszi észre. Mindenki el van merülve az idegjesztő izgalmak habzsolásával. Az asszony vérbenforgó szemekkel néz végig a széksorokon. Semmi kétség, keres valakit. Már tehetetlenségében ócosan toppant egyet lábával. Ekkor a baloldali széksorokban meglát egy férfit tártott szájjal bámulni. Meglátja és megpofozni őt egy pillanat műve volt. Éktelen ha-

Szakadék.

— Kész... senki többet! — recsegett a croupier száraz hangja.

— Kilenc.

— Kilenc a banknak!

S a hosszú lapát mind beseperete a csillogó aranyakat a zöld posztóról.

— Veszítettél! — jajdult fel a nő.

Férje előtte ült és nem mozdult. Lázasan tekintettel nézte utolsó tovaördülő aranyát. Aztán ujjai görcsösen tapogatták végig minden zsebet... Semmi... csak néhány nyomorult rézpénz...

— Jaques jöjj... menjünk...

Huzta, vonta magával s mindketten elhagyták a termet. Bábájosan szép csillagos est volt... A levegő rüszteres a virágok nehéz illatától... A kaszinó teraszán cigarettázó urak, elegáns hölgyek csevegtek a hűs, pompás levegőt élvezve. De ők mindebből mit sem láttak, érzéketlenül, fásultan haladtak utjukon.

— Jaques, szívem, nem kellene többé játszaniod...
— Hagyj békén örökös erkölcsi prédikációddal... unom őket...
Az asszony csendesen, hangtalanul sirt, a könnyek végigperregtek arcán a látyol alatt.

— Tudod, Jaques, hogy semmink sincs, egyetlen sousunk se?

Laviers vállat vont:

— Hát aztán?

— Hogyan... Miből eszünk holnap?

— Majd koplalunk!

— Nyomorult!... és Lucie?

A part egy elhagyott pontján álltak s az asszony vadul megragadta férje kezét és naragtól sápadtan sziszegte:

— Leányunk is koplaljon? Mert mindent eljétszottál, te gaz nyomorult, még a gyerekek reggelijét is? — hiába könyörgtem bent

a teremben: Hagyd abba, gondold a kicsirel rám sem hallgattál, nyomorult... rossz, gonosz apa... Ó, ha férfi volnék, ha erőm volna... majd megmutatnám... te, hitvány!

S kemény kis öklével a férfi arcába csapott, aztán zokogva menekült otthonuk felé.

— Bolond! — dünyögte Laviers gondolatai már benn keringtek a játékszemben.

— Érzem, hogy megfordult a kocka, a bankár veszt és mások nyereszkeskednek majd a bukásán... Ördög és pokol... ostoba dolog!

S érzéketlenül, az alkony tűzvörös fényében fürdő, morajló hullámok festői képével szemben, leült egy padra, s azon törte a fejét, mimódon szerezhetne pénzt a további játszásra.

— Jó estét, mama!

Lucie szaladt anyja elé, csipkés fehér ruháskájában, csupasz térdeivel.

— Jó estét, szívem.

— Hol van apuska?

— Rögtön jön, drágám, de azért nem várjuk a vacsorával. Éhes vagy?

— Ó, igen, mama!

Laviersné kevés rízspont nintett arcára, hogy eltüntesse a könnyek nyomát s a kis csikev alahogy meg ne lássa, hogy sirt. Az evés alatt némán hallgatta Lucie csacsogását s alig mert beszélni, mert félt, ha a juka szóra nyúl, a torkát fojtogató könnyek sírásra fakasztják... Gyermek hangja kissé lecsillapította szíve keservét... s eltompították a holnap remületes gondját, amikor talán már öltönyeiket és butoraikat is pénzzé kell tenniük, hogy legyen mit enniük...

Nyolc óraker lefektette Lucie s mikor karjaiban tartotta gyenge kis testét, egyszerre eszeveszett kedvet érzett szívére szoritani a drága kicsikét és elszölni vele messze ez a

kozottól, akit a játék ördöge ahtalmába kerített és vesztükre tör. De miért szólni? Okosabb egyszerűen távolozni... A nyomorult nyugodtan távozni engedné őket, feltéve, hogy minden pénzzé tehető dolgait hátrahagyják... Aztán azt is a játékszaltra vetné és megölné magát... S egy látomány rebent elébe. Férje a földön elterülve, vérbe fagyva... Ah nem... Nem ölné meg magát, sokkal gyávább... Egyszer, mikor pénzre volt szüksége, eljátszotta az öngyilkosság komédiáját. Magára fogta a fegyvert s az asszony rántotta vissza a kezét, s még ő könyörgött:

— Akarod az ékszerem?... vidd el mind... add el... csak ne öld meg magad... maradj meg nekünk...

Még könyörgögni kellett, hogy elfogadja, de aztán mégis utána kapott... A revolvért otfelede az asztalon. S ő behívta a szolgát:

— Jean, vigye innen ezt a fegyvert... lélek töle!

Az inas moslyogva vizsgálta a fegyvert:

— Nincs mitől féljen, asszonyom! hiszen nincs megöltve.

Igy történt két év előtt. Azóta hol nyert, hol vesztett, de egyre játszott.

Kétségbeesett tekintet vetett körül... Holnap vissza kell térnie a tenger mellől, a hol Lucie visszanyerte piros színét és egészségét és mindenüket pénzzé kell tenniük odalenn, hogy itteni adósságaikat kiizethessék. De aztán... mi lesz aztán? Hová süllyeszti őket még e nyomorult... egy játékos mindenre képes... Talán lopásra is...

Kopogtattak! Az ajtó felnyit s belépett Jaques... lehajtott fővel, meggörbült háttal, szegyenkezve... mintegy bocsánatkérőleg nyugtva feléje kezét... De az asszony eltaszította.

— Menj.

ragra lobban. A férje elé ugrik és egy istentelenül csattogó pofozón terül az arcán.

— Itt vagy kutya... kell neked nő... majd adok én neked más nőt!...

A lármára és csattogásra aszomszéd szék-sorokból felállanak. Nézik, mint fogja le a nőt előbb a férfi, majd két rendőr. Kiviszik őket. A férfi, mintha mi sem történt volna, bocsánatot kért, amiért a szállodából felesége mellől megszökött. Karon fogja és mint a színtüvekben írva van: undorral el....

III.

A gép csak tovább berreg...

A vak költő verse.

Rudnyánszky Gyula kötete.

Ki ne ismerné Debreczenben Rudnyánszky Gyulát, a «Szabadság» volt szerkesztőjét, aki olyan különös és izgalmas írói pályafutásának nagyrészt köztünk töltötte. Rudnyánszky azóta sok mindenben ment keresztül.

A nyáron került vissza sok évi tartózkodás után Amerikából Rudnyánszky Gyula, a szeme világát elvesztve, de alkotó ereje és kedve teljességében. Egy kötet verset hozott magával az Új-világból, amelyeket most adott ki «Napszállat felé» címmel. A ritka gazdag tartalmu verskötet a hírneves költőnek tíz év óta irt verseit tartalmazza s megmutatja az olvasónak, hogy egy évtized, mióta Rudnyánszkynek nem jelent meg könyve, egyáltalán nem érintette alkotó erejét, sőt azóta kíméletlenül, eszmékben és formákban gazdagabb lett.

Az új gondolatokat, melyeket a jelen élete felszínre vetett; az új szellemi igényt a régi nemzeti alapon olvasztotta magába s így tárgyalja azokat a kérdéseket, melyek a mai gondolkodás előterében állanak. Harmadik évi költői pályájának legtermékenyebb korszaka éppen az, amelyet Amerikában töltött s amely ebben az új könyvében tükröződik.

A magyar költészetben egyedül áll az a sorozata, mely «Amerikai versek» cím alatt az újvilágba vetődött magyar lelkiéletét tükrözi nálunk teljesen új hangon. Hosszabb epikus

A férfi ekkor lassan, lébujjhegyen bement a gyermek szobájába s az asszony a nyitott ajtón keresztül látta, amint az ágyacskára hajolva letérdel s ujjjaival gyöngyöden végig simítja az alvó leányka arcát s füle mellett az aranyos hajfürtöket... aztán megcsókolja a gyermek homlokát és kisiklik.

S ekkor az asszony szívét meleg gyöngyödség futotta el és meghatva, boldogan kapaszkodott belé:

— Jaques, hát szereted még... szeretsz mindkettőnkét Jaquesom? Vége a gonosz kártyázásnak... ugy-e, ezt sugtad, ezt esküdted a kicsi fülebe? Ah, ha akarnád... hiszem anyujra szeretünk és alapjában jó vagy! Ha visszatérnél hozzánk!

A férfi nem felelt. Eltaszította és kisietett — Jaques! Jaques! — sikoltá az asszony.

A férfi nagy léptekkel megindult a sziklauton az örvény mentén... Az asszony pedig besiklott a kicsi szobájába, hogy egy köpenyt kapjon magára és utána siessen. Előbb még lehajolt, hogy megcsókolja Luciet, s ekkor egyszerre felfehéren, vacogó ajakkal emelkedett fel... arcát eltorzította a rémület... A gyermek füleiből hiányoztak a fülbevalók... szegény szerény kis gyöngyfűgők... Az apa ellopta őket....

S ekkor minden, ami gonosz érzés lakott benne, az asszony szívébe tolt. Ész nélkül lutott ki a sötét éjbe, férje után, aki komoran haladt tova a sziklauton a szakadék szélén... Két ugrással utólrta és emberfeletti erővel ragadta meg... A férfi megtántorodott a nem várt támadásra, megcsuszott s egy rettenetes ordítással lezuhant a mélybe... Az elhaló hangot testével együtt elnyelte a mélység... Aztán csend állt be... csak a csillogások pislogtak a fekete égbolton....

Charles Robert.

versei, tíz költőileg feldolgozott népmeséje a mai magyar elbeszélő költészetnek legszebb területei közé tartoznak.

«Forgács» című atorizma ciklusa, egy a dolgokat magas szempontból néző, humoros hangulatú lélek emlékedesei. A könyv metán mutatja be a hosszú távollét után hazatért költőt; csinos kiállítása s olcsó ára is segíteni fogja mennél szélesebb körben való elterjedését. A kötetet a Franklin-társulat adta ki; ára kötve 5 korona.

Színház.

1912. november 30-án, szombaton, C) bérletben

LIMONÁDÉ EZREDES.

Énekes vigjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Gróf Szentmarjay ezredes — Kassay Károly.
Lenke, leánya — Aranyossy Anna.
Kelemen, őrnagy — Lángh Lajos.
Terézia, a felesége — Vámos Gizzi.
Thass kapitány — Szakács Árpád.
Margit, a felesége — Székelyné.
Ernyeiné, egy főhadnagy özvegye — Tordai E.
Von Planitz-Neuhauser adjutáns — L. Farkas P.
Olga, a felesége — Kállayné.
Gravenstedt György herceg — Falusi István.

Hadnagyok:

Kemény — Perő Pál.
Csók — Szászhalmy.
Nagyimáé — Kállay K.
Apostagj Soma — Szabó Gyula.
Szakáll, őrmester — Székely Gyula.
Miska, György kutyamosója — Máthé Gyula.
Kati, az ezredes szakácsnője — Borbély Lili.
Szeckerkáné — H. Serfőzi Etel.

Heti műsor:

Vasárnap délután: Leányvásár, operett. Mérsékelt helyekkel. Bérletszűnet. — Este kisértetben: Sarkantyú, színdarab.

Hétfőn: Lengyel zsidó, népdrama. Szenes legény, színes leány, operett. A) bérlet.

Kedden: Limonádé ezredes, énekes vigjáték. B) bérlet.

Szerdán délután: Vasgyáros, színmű. Ifjúsági előadás. Bérletszűnet. — Este: Párisiélet operette. C) bérlet.

Csütörtökön: Hoffmann meséi, opera. A) bérlet.

Pénteken: Miniszterelnök, komédia. Uj-donság. B) bérlet.

Szombaton: Miniszterelnök, komédia. C) bérlet.

Vasárnap délután: Tengerész Kató, operett. Mérsékelt helyekkel. Bérletszűnet.

Vasárnap este: Miniszterelnök, komédia. Kisértet.

A miniszterelnök melyet a szerző komédiának nevezett, már serényen folynak a próbák. A darabot maga Zilahy rendezi. A főszerepek Szabó Gyula, Lajthay Ároly, K. Szifágyi Ernő, Kiss Mariska, Uti Gizella, és Szenthámy vannak iosztva.

Eva nagy operettre készül most a társulat. Egyik elismert zene kritikusnak a következőképpen emlékezik meg a zenéről: «A zenének vannak részei, amelyekél Lehár snose irt szebet és vannak részei; amijent még soha se tudott Lehár írni.» A címszerepet mely tudvalevően örösi énekpárthi Zilahyné S. Vjma fogja csinálni, míg a bájos cocottot (Zipni) Borbély Lili játsza, Kitűnő szerepe lesz még Fa'ussynak (Faubert), Máthé (Dagobert), Kassay Larussé gyárvezető). Az operett december hónap 15-re van kitűzve.

Párisiélet vasárnap december elsején kerül színre. A főszerepeket Borbély Lili, Fa'ussy, Bérci Kassay, L. Farkas, Székely, Csanády, Aranyossy Nuszi, stb. játszák.

Leányvásár vasárnap délután mérsékelt árakkal kerül színre.

Ifjúsági előadás a jövő hét szerdáján 'esz. ezuttal a «Vasgyáros» kerül színre.

Debreceni riportok.

Üzlet, üzlet. — Az eltűnt vőlegény. — A segéd

Egy kereskedő házban két testvér beszélgete gymással. A tiu azt mondja a hugának:

— Anyi, te a papa kedvence vagy. — Tedd meg nekem, hogy szólj egy pár szót az érdekenben, hogy apa kilizesse az adósságaimat.

— Nagyon szívesen — felelte a fiatal lé beman huga — de egy föltétel alatt.

— Mi az?

— Ha viszont te udvarolni fogsz a nevelőnőmmek, hogy végre kirepüljön innen.

Beszélget két «jó» leány az utcán. Azt mondja az egyik:

— Na Rozi, hát elszökött a vőlegényed?

Azt mondja a másik:

— Oh, bajis az, visszajön ő nemsokára.

— Szépen jön.

— De bizony visszajön, mert mér köröz-teti a rendőrség.

Egy nagy posztó-üzletben a főnök néz, hogy a segéd hogy hajtogat össze egy vég posztót.

A főnök ingerült lesz.

— Gyorsabban, gyorsabban. Blau ur.

Blau ur modern humorral feleli a főnőknek:

— Mi vagyok én, egy film?

Ultimátum előtt.

A monarchia állásfoglalása. Török-bolgár béketárgyalás.

Belgrádból nyakra-főre érkeznek a táviratok, amelyek hírül hozzák, hogy a szerb kormány hirtelen engedékenyvé vált az adriai kikötők dolgában és Prohászka konzul inzultusáért elégtételre hajlandó. Oroszország te lől egyre-másra hallatszanak a szemfényvesztést célzó kijelentések. Az orosz külügyi kormány lázasan fáradozik a konfliktus békés elsimításán, igéri, hogy nyomást gyakorol Szerbiára, engedékenységre fogja kényszeríteni. — Pétervár és Belgrád, amint nyilvánvaló, egy huron pendülnek az ígéretésben.

Mialatt pedig ezek a lékés szavak hangzanak felénk, a leglázásabb fegyverkezés folyik ugy Belgrádban, mint Oroszországban. Pétervár és Belgrád a tettek dolgában is egy huron pendülnek. Ez a csodálatos egyetértés Oroszország és Szerbia közötti szavak és tettek dolgában mit jelenthet egyebet, mint azt, hogy a szavak, az ígéretek a monarchia becsapására irányulnak. Mit jelenthet egyebet mint a legharciasabb szándékot? Meg kell állapítani: a helyzet ma még veszedelmesebbre fordult. Most már alig van remény a hihetetlenül elvadult konfliktus elsimulására.

Hiába emlegeti Szerbia, hogy kész az engedékenységre. Mialatt ezek a szemforgatások történnék, csapatai új hódításokat eszközölnek Albániában, új utakat nyitnak a tenger felé. A prizrendi affér dolgában való elégtétel arra zsugorodik össze, hogy Prohászka konzul inzultusát a szerb az albánokra fogja rá és beigéri, hogy szigorúan meg fogja őket büntetni. Edl konzul távirati jelentése amely nagynehezen napok múltán, — ha megcsönkítva is — végre megérkezett a külügyminiszteriumba, egészen más dolgokat említ. A jelentést a külügyminiszterium holnap hozza nyilvánosságra és egy-

uttal ultimátumszerűen fog teljes elégtételt követelni Szerbiától. A hetek óta húzódó konfliktus — amelynek során Szerbia állandóan az orránál fogva vezette a monarchiát — döntő fordulóponthoz érkezett.

Elégtételt!

Bécsből jelentik: Edl konzul távirati jelentése még most sem érkezett meg egész terjedelmében, de az eddigiekből is kiderült, hogy Jankovich tábornok és több szerb tiszt az osztrák-magyar konzulátus ellen, amelyre ki volt tűzve a lobogó, és Ausztria-Magyarország legitim képviselője ellen olyan súlyos vétségeket követett el, hogy Ausztria-Magyarország rendkívül komoly elégtételt fog követelni Szerbiától. Nyilván már holnap közre fogja adni a külügyminiszterium Edl konzul egész jelentését s annak kapcsán hivatalosan ki fogja jelenteni, hogy a belgrádi osztrák-magyar követ egyidejűleg Ausztria-Magyarország nevében Pasic miniszterelnöktől a prágai osztrák-magyar konzulátus ellen elkövetett súlyos sérelmekért elégtételt fog követelni.

Bécs vádolja a szerb kormányt.

Bécsből jelentik: A külpolitikai helyzet nem változott és ha nem is rosszabbodott de semmiesetre sem javult. A szerb kormány még mindig makacsul ragaszkodik tulzott és jogtalan követeléseihöz, nyilván a közvélemény nyomása alatt, bár megfoghatatlan, hogy mire alapítja reménykedését és mitől várja követeléseinek teljesedését.

Szerb ígéretek.

Belgrádból jelentik: A «Stampa» erélyesen szembeszáll az a váddal, hogy Szerbiának katonai célokra kell az adriai kikötőt. Kizérőlag gazdasági érdekekről van szó és ha Szerbia gazdaságilag tellendül, miután kikötőt kap az Adriai tenger partján, az nagy előnye a szomszéd monarchiának, mert ily módon a két állam között sokkal élénkebb kereskedelmi viszony fog kifejlődni.

Józan szerb hang.

Prágából jelentik: A Narodni Liszt belgrádi tudósítója beszélt a szerb kormánynak egyik tagjával, aki ezt mondta: — Mindent meg fogunk tenni, hogy Európának annyira kiélesedett helyzetét enyhítsük. Az adriai kikötő dolgában eloglalt álláspontunkat meg fogjuk védelmezni, de ha egész Európa ellenünk fordul, akkor nem fogunk emiatt verekedni. Nem akarunk még egy háborút. Országunk nagyon kicsiny és nem bír el két háborút egymásután. Minthogy az európai közvélemény nem akar hallani a háborúról, ennél fogva mi szerbek meg fogjuk a békés döntést várni.

Orosz szemfényvesztés.

Pétervárról jelentik: A kormányhoz közeli lapok sugalmazott cikkeiben hangoztatják Oroszország békeszeretét s egyértelműen írják, hogy a cár éppugy, mint eddig, ezentul is rendíthetetlenül megmarad amellett, hogy fienn kell tartani az európai békét. Az orosz kormány ennek megfelelően utasította a belgrádi követet, hogy a szerb kormánynak mérsékletességet tanácsoljon és tudassa vele, hogy Oroszország a többi nagyhatalommal vállalva akarja a békekötés után a függőben maradó vitás kérdéseket rendezni.

Mit kér Ferencz József a cártól?

Magdeburghól jelentik: Pétervárról jelentik a Magdeburger Zeitungnak: Noha nem adtak ki hivatalos közleményt Thurn-Valsassina gróf osztrák-magyar nagykövetnek a cárnél történt audienciájáról, mégis kiszivárgott, — hogy az osztrák-magyar nagykövet közölte a cárnál Ausztria-Magyarország legutolsó követelésit az adriai kikötő kérdésében és arra kérte a cárt Ferencz József király nevében, hogy érvényesítse befolyását Belgrádban, hogy a szerb kormány tartsa tiszteletben az osztrák-magyar monarchia megmáshatatlan feltételeit. A cár rendkívül kegyesen fogadta gróf Thurnt és azt a reményét fejezte ki, hogy békésen fog elsimulni minden.

Százszázoldi támadás a Dardanellák ellen.

Bécsi tudósítónk jelenti: A Politische Korrespondenz konstantinápolyi távirata szerint ott úgy vélekednek, hogy azokat a bolgár csap

attesteket, amelyek Szalonikiben hajókra szálltak, a Dardanellák közelében a görög hajóval védelme alatt partia szállítják. Ennek az akciónak valószínű célja az lenne, hogy eről az oldalról is nyomást gyakoroljanak Törökországra a balkáni államok békefeltételeinek ellogadása érdekében.

Megvan a legyverszűnet?

Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger Belgrádból tegnap késő éjjel azt a távirati értesítést kapta, hogy Bagcsékőben megkötötték a fegyverszűnetet. A részleteket még nem tudják.

HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartanak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, égendázik Konrad Zoltán s.-lelkész; Kistemplomban 9 órakor prédikál Dicsőfi József lelkész, égendázik Szele György lelkész, 11 órakor istentisztelet nem tartatik; a Kossuth-utcai templomban prédikál Peleskegy Sándor viski ref. lelkész, égendázik Polgár Gyula s.-lelkész; az Ispolyi templomban prédikál Demeter Gyula s.-lelkész, égendázik Uray Sándor lelkész; a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásokt. lelkész, a Hohmökkerti imaházban Boér Károly vallásokt. lelkész.

Eljegyzések. A következő eljegyzéseket jelentették be az anyakönyvi hivatalnak az elmúlt héten: Körtvélyesi László—Bujdosó Juliska, Scheibert Gusztáv—Zoltán Erzsébet, Juhász Aron—Takács Juliska, Nagy Antal—Nagy Mária, Sebestyén Lajos—Kádér Mariska, Némethy József—Rósa Julia, Vértes Dezső—Fricder Margit, Cseresznyés István—Balla Eszter, Papp Péter—Pásti Julia, Demjén Ferencz—Korom Róza, Czirják Ferencz—Karsai Margit.

A «Vasárnapi Ujság» december 1-i száma feltűnést keltő érdekes képeket közöl a harc-teréről, Albánia most emlegetett pontjairól, — Benda Jenő albániai cikkével — «Prohászka és Edl Tivadar konzulokról, a Nemzeti Színház időségeiről, Stefánia hercegnő oroszvári vadászataról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Bertha Sándor, a most elhunyt kiváló író és zeneszerző cikke, Szende-Dárday Olga és Barrie regénye, Széperő cikke, Schofjin Aladár színházi cikke, Lányi Sarolta verse. Jgyéb közlemények: Bertha Sándor nekrologja és arcképe s a rendes heti rovatok: irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világkrónika»-val együtt hat korona, Megrendelő a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a «Képes Néplap», a legelső cikke ujság a magyar népszámára, félévre két korona 40 fillér.

Halálozás. Ma délelőtt a következő haláleseteket jelentették az anyakönyvi hivatalnak: Vargha Zsigmondné sz. Kósa Irma ref. 35 éves.

Biztos gyógyulás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fel-felvadásban, fejtájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi «Moll-kéle seidlitz-porok» használata által biztos gyógyhatást érnek el. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvéttel. Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítótól, Bécs I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerésztárakban határozottan Moll A. készítménye az ő jelvényeivel és aláírásával kérendő.

Házasság. A héten a következő házasságok kötettek: Huszár István ref.—Szabó Mária rkath., Papp József gkath.—Fikker Erzsébet ref., Reményi Gyula izr.—Glück Ilonka izr., Tóth Mihály gkath.—Balogh Zsuzsanna Zsuzsanna ref., Új. Oláh Gyula ref.—Kis Róza ref., Kovács János rk.—Géspár Róza rk., Chlinszky György rk.—Pollacsek Mária, Nagy István ref.—Krumholz Mária rk., Kas Ferencz ef.—Balogh Mária ref., Dobi Imre ref.—Beke Erzsébet ref., Német Lajos rk.—Szabó Mária ref. Nikolajev Szilárd gkath.—Pástyán Rozália gk., Szobonya János rk.—Szobonya Erzsébet rk., Hatala Mihály rk.—Bubán Julia ref., Erdős Sándor ref.—Szabó Anna rk., Pataki Ferencz ref.—Ványi Rozália ref., Nácsla Zsigmond ref.—Szűcs Eszter ref., Czifra Lajos ref.—Fülep Julia gkath., Gebauer Károly ág.—Jóna Erzsébet ref., Dr. Propper Miklós iz.—Fridmann Mária, Asch István rk.—Lengyel Ilona rk., Pecze Miklós ref.—Gyöngyösi Julia ref., Schwab István rk.—Zsigmondovics Mária rk., Monoki Mihály ref.—Vánadi Erzsébet ref., Gyenge János ref., Scheibel Sándor rk.—Szentesi Eszter ref.

A tél a legjobb orvos! A hóton változó életviszonyok nem csak új betegségeket hoztak létre, de még a regieket is súlyosbakká tették. Ma már ajg van ember, aki köszvényben, csúzbán, reumában és az ezen bajokat kísérő egyéb betegségeben és fájdamban nle szenvedjen. A modern orvosi tudomány felvilágosított aköznséget arról, hogy a betegségeket nemcsak a nyári fürdőkben kell és lehet gyógyítani, hanem a tartós, valódi gyógyulás eérésllére a téli kurák még anyári fürdőzésnél is alkalmasabbak. Ez az oka annak, hogy azok, a fürdők, melyeket valóságos gyógyfürdő számba kell vennünk, nagy súlyt helyeznek a téli kúra bevezetésére, és fentartására mert télen a beteg kevesebb mozgást, szabadságot élvezhet, jobban le van fürdőjéhez és orvosához kötve és ezért nagyobb is a gyógyulások száma. Ez a tél lebecgett a Nagyvárad mellett lévő Félix-fürdő igazgatósa előtt is amikor 10 évvel ezelőtt a téli kúrát bevezette és azóta azt népszerűvé és hasznossá tette. A gyógyhatású hőfürdők és meleg források használata nagyobb pihenést, kényelmet igényel, amire főként az őszi és téli idő alkamas, amikor a gazda evégezven a munkáját, nyugodtabban foglalkozhatik betegséggel is. A tisztviselő, a katona és bármely más alkalmazott is könnyebben veheti igénybe a Félix-fürdő ritka hatású gyógytényezőit, mert bármely fürdő használatával, kényelmes, jól fűtött szobákkal, zárt folyosókkal, jó magyaros kosztál együtt szóval teljes urj ellátású fürdő használatával együtt hetenként supán 56 koronába kerül, tehát jóval olcsóbb mint amennyibe például a nyári gyógyulás kerülne. A szenvedő beteg bizonyára szívesen értesül arról, hogy a Félix-fürdő idej téli kúra ideje megkezdődött és a sokféle betegségeben szenvedő nemcsak csodáshatású források, de kezelmes otthon, kitűnő orvosi felügyelet és magyar vendégszeretet várja.

Cifra nyomorúság Budapestről kétségtelesen meg van állapítva, hogy a kétes existenciák városát és kosságának nagy része nem tud megélni a keresetéből, a jövedelméből, tehát — tehát mellékjövedelemre van utalva, A hivatalnok délutáni vagy esti foglalkozást keres, a tanár, vagy a tanító privátórákat. De a mellékjövedelem forrása nem mindig a mellékfoglalkozás; lehet az af orrás a kártya, a löverseny és az adósságcsinálás is. Pásztor Mihály, a kivőt szociológus «Cifra nyomorúság» című könyvében megdöbbentő adatokat közöl minderről. Különösen érdekes az a statisztika, amelyben a könyvekről beszél. Ha egy-egy új könyvsorozat megjelenik, tömérdek vevője akad, aki rögtön az antikváriumba viszi a megrendelt könyveket, anélkül, hogy csak bele is nézne. — A magyar könyvek nagy része tehát nem a kulturát szolgálja. Jelentős kivétel itt a Tolnai Vi-

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerésztárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipózi Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

lág-lexikona, melyet csak az kaphat meg, aki előfizetője a Tolnai Világhírlapnak, husz orona bontó ár helyett csak három koronáért kötetenként a huszonöt kötetes hatalmas könyvtárt. A kultúrának legbőségesebb és legőcsöbbs forrása lesz ez a munka, melyet a legkiválóbb magyar írók, tudósok, és szakemberek alkotnak meg — harmincezer illusztráció kíséretében. Érdekes, hogy bár csak ez év december 15-én jelenik meg az első kötet ezen lexikonból, az előfizetés már is loy óriási, hogy az új előfizetők tömegesen jelentkeznek, nehogy ezen pompás kedvezménytől elesjenek. Mint értesülünk, nem csak az előfizetők, hanem akik számonkint vészik a lapot is hozzájuthatnak a munkához.

— Sok pénzt takarít meg évenként, ha cipőjét «Berson» gummisarokkal látja el, mert a Berson sarok tudvalevőleg a bőrnél is tartósabb. Utánzatok miatt ügyeljen vásárlásánál a «Berson» szójegyre.

— **Hölgyzenekar a Magyar Király-küvé házában.** Fehérváry Margit személyes vezetésével Puskás Ottilia cimbalom szólista közreműködésével Hauserl Károly karmester.

LEGUJABB,

Saját tudósítónktól.

A képviselőház ülése.

Budaestről jelentik: A képviselőház mai ülése meglehetősen szűrkén folyt le, Lukács miniszterelnök nagyon békülékeny hurokat pengett, Lengyel Zoltán pedig az ellenzéket szidta ostoba módon.

Justh Gyula körülbelül 50 főnyi ellenzéki képviselővel a parlament elé vonult, a rendőri kordon azonban meg akadályozta bejutásukat.

A hadiállapot.

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén a kormány beterjesztette a hadiállapotról vonatkozó törvényjavaslatot, amelynek főbb pontjai a következők: A kormány a közigazgatási hatóságok élére kormány biztosokat nevezhet ki. A törvénykezést statáriális utra terelhető. A városok és megyék határozata felfüggeszhető. Mindenféle népgyűlést és felvonulást be lehet tiltani. Mindenki fegyverbeszélő. Kiegészítik a javaslatokat a lőszerszerzések és hadiszolgáltatásokról szóló pontok.

A hadiszolgáltatásokra vonatkozó kormány javaslat elrendeli, hogy mozgósítás, valamint hadi létszámra való kiegészítés esetén a fegyveres hadjáratok céljaira és a hadviseléshez szükséges védelmi intézkedések érdekében a törvényben megállapított hadiszolgáltatások igénybevehetőek a szükségletek onrmálás uton, vagyis béke idején szokásos módon nem jennek idejekorán vagy csak aránylag nagy költséggel ennének meg szereshetők. A hadiszolgáltatások igénybevétele — melyért bizonyos javadalmasz jár — a feltétlenül szükségeltre korlátozandó.

Hadi célokra való személyes szolgálattételre abban az esetben a szükséglet az önkéntes munkásokból vagy népfelkelőkből nem futja, ötvenéves korig minden polgár ember berendelhető.

Szerb mozgósítás.

Budaestről jelentik: A délvidéki szerbek mozgólódása veszedelmes mérvet kezd venni. A kormány a leg radikálisabb intézkedéseket teszi meg, hogy a mozgalmat megakadályozza.

Létrejött a béke.

Budaestről jelentik: Törökország és a Balkán államok között a békét ma írták alá a következő feltételekkel: Drinápoly és vidéke Törökország birtokában marad, Macedónia pedig Szaopnik fővárossal autonómiát kap.

Tüntetés a monarchia ellen.

Béscsöl jelentik: Vejencében nagy tüntetést rendeztek az osztrák-magyar konzulatusi palota előtt s «Le a monarchiával!» kiáltások közepette izgattak Ausztria-Magyarország ellen.

Az oroszok félnek a háborútól.

Pétervárról jelentik: Péterváron általános az izgatottság a lakosság között a háboru kitörése miatt. Teljesen kétségbe vannak esve s nagy féltékenységgel szemlélnek a jelenlegi helyzetet.

A kocsis tragédiája.

Gazdája a cseléd társaival loúttette és és egy árokba temettette.

Az esküdtszéki tárgyalás folytatása.

Ma délelőtt folytatta az esküdtbíróóság a balmazújvárosi gyilkosság tárgyalását. Mielőtt azonban ezt részletesen tárgyalnánk — tekintve azt, hogy lapunk estilap és nem hozhatta a tegnapi délutáni tárgyalás leolvasását — rövidesen ismertetjük azt. A tegnapi délutáni tárgyaláson Guta János megmaradt tagadása mellett. Majd Szabó Jánosnak, a negyedik vádlottnak a kihallgatása következett. Előadta, hogy a múlt télen Debreczenben dolgozott és egy karácsony táján látott egy legényt, akit Szabó Istvánnak, a megölt kocsinak nézett. Azért vallotta aztán később a csendőrség előtt, hogy a kocsis el. Jóhiszeműen vallotta ezt és nem akart senkit sem tévedésbe ejteni.

Az áldozat édesanyja.

Ezután özv. Szabó Lajosnét, a szegény áldozat édesnyját hallgatták ki. Előadta, hogy szegény asszony és fia már 12 év óta segítette. Nagyon megijedt, mikor meghillotta, hogy a fi elült.

— A hiras után, kedden éjszka még az álomom is felkötött, hogy agyonütötték a fi-am! — mondta.

Szabó Sándor adott neki 20 koronát, — hogy ásathasson a tanyán, de Szabó István ezt megtiltotta. Elmondta továbbá, hogy a fia holttestét május 4-én látta, elszállította és eltemette.

A tanúk kihallgatása.

Ezután a tanúk kihallgatása következett. Először is Uj István 14 éves kondásfiut vezették be. Előadta, hogy együtt szolgált az áldozattal. Trétás ember volt és elnevezte őket Látta, hogy egyszer a bátyja, Uj Gábor összevezette a kocsisal és földhöz vágta egyrészt. Még Guta János is összeperelt a kocsisal. A véres esetet ugyanugy mondta el, mint ahogy azt a többi tanúk előadták.

A másik tanu Szekeres Sándor 14 éves libapásztor fia volt. Majdnem ugyanazt adta elő, mint Uj István, akivel együtt nézték a borzalmas jelenetet. Különbben az ő révén patlant ki a borzalmas gyilkosság titka. Mert egy Szabó önévű gyerekek mondta el, aki tovább mondta Söreginének ez pedig elmondta a nényének, özv. Szabó Lajosnénak, a szerencsétlen áldozat anyjának.

A nyomozó csendőrök kihallgatása.

Sarmasák Demeter csendőrörsvetető volt a következők után Elmondta, hogy Szabó István gazda jelentette először a kocsis eltűnését. A nyomozást azonban Söreginének és özv. Szabó Lajosnénak a feljelentése folytán indították meg. De nem sikerült semmit se megtudniok. Balmazújvárosban azonban tovább suttogtak a dologról és ezért tovább nyomoztak. Többször kimentek a tanyára, de Szabó István különböző mesével álltatta őket Végre május 3-án Uj Gábor be ismerő vallomást tett. Kikérdezték Guta Jánost is, aki szintén beszélni kezdett. Ezután Uj Gáborral kimentek a helyszínére. Ugy este 8 óra lehetett. Uj Gábor kimérte a helyet, megmutatta, hol lehet a feje, hol a lába. A gazda nem akart ást adni. A felesége adott és körülbelül 75 centiméternyire kellett léálni, mire megtalálták a szerencsétlen kocsis holttestét. Persze Szabó Istvánt letartóztatták, aki nagyon dacosan viselkedett.

Ezután az elnök ma délelőtt 9 órára halszította a tárgyalás folytatását.

A mai tárgyalás.

Ma délelőtt 9 órakor az elnök megnyitotta a tárgyalást.

Ezután Kardos Samu dr. és Csáthy Dezső dr. védőügyvédek ellenezték a csendőrök kihallgatását, mert ezek csak pressziót gyakorolnak a vádlottak vallomására. Gáthy Bálint ügyész ellenezte ezt. A tanács visszavonult és 10—15 pernyi tanácskozás után visszavette az ügyvédek kérelmét. Következett

a csendőrök kihallgatása.

Jankó Mór járásörmester előadta, hogyan kezdődött meg a nyomozás, hogy találták meg a szerencsétlen kocsis holttestét. Vallomása teljesen megegyezett Sarmasák Demeter csendőrörsvetető vallomásával.

Kis Gábor csendőr a másik tanu, ő is ugyanazt adta elő, mint a társai.

Az elnök: Igaz az, hogy maguk rosszu hántak volna a vádlottakkal?

— Nem igaz?

Felpattant erre a heylérő Szabó István:

— at Hengem ki vágott kipen?

Az elnök: Bántotta?

— Nem!

Szabó István: Hisz még a Szabó csendőr mondta május 3-án:

— Innen lélek se be, se ki...

Elnök Guta Jánoshoz:

— Bántotta magát ez a csendőr?

— Igen... Hisz ez a csendőr mellbe vágott éskeletziú akart szurni!

— Hát miért nem jelentette ezt?

— Nem mertem jelenteni!

Elnök a tanuhoz:

— Bántotta a vádlottakat?

— Nem bántottam!

Következett Szabó Titusz csendőrörsvetető. Az elnök kérdésére elmondta, hogy április elején ment oda a faluba.

— Kiti hallotta a kocsis eltűnését?

— Szabó István gazdától.

— Miért beszélt gorombán Szabó István a csendőrökkel?

— Azt mondta, hogy ez év januárjában már zaklatták a csendőrök. Ezért beszélt el a dolgot is nekem... Durván bántak vele a csendőrök. Van rá oka, hogy goromba legyen hozzájuk!

— Ki vezette a nyomozást?

— A járásörmester!

Elbeszélte azután, hogy május 2-án kimentek a tanyára.

— Beszél ott Szabó gazdával?

— Nem.

— Hát hova mentek?

— A másfél kilométerre levő tanyából egy gyereket vittünk magunkkal.

— Itt van az a gyerek?

— Itt!

— Jelen volt a helyszíni szemlénél?

— Jelen.

— Emlékszik arra az estére? Holdfény volt?

— Nem volt, csak később.

— Hogy találták tel a hullát?

— Uj Gábor egy nagy köit mutatott. —

Mondtam neki, mutasson egy bizonyos pontot.

— Kijelölte? — Ki.

— Ki ásta fel a holttestet?

— Uj Gábor végezte az első ásást, azután a csendőrök hozó kocsis is segített.

— Milyen mélyen találták meg a hullát?

— Körülbelül egy fél méternyire akadtunk nyomra. Először a job lábón lévő csizma vége tűnt fel.

— Mivel világítottak?

— Csóvával világítottunk!

— Szabó nézte messziről a dolgot. Mikor megtaláltuk a kocsis nyomát, odahívtam, és mondtam neki: Ugye bár nincs Egerben?

— It szoktak dögöket elásni!

— De rézze, hisz ez a kocsis!

— Ugy átoln, hogy már meg van?

Az elnök: Nem mondta Szabó István gazda, hogy hálálosnak csak hogy megvan.

— Nem emlékszem!

— K szedte össze a bünjeleket?

— Guta János magától ment és szedte össze mindent.

Elnök vádlotthoz: Kiván valamit mondani a tanu vallomására?

— Igen... Nem beszéltem, hogy Egerben van a fia. Meg aztán azt, hogy Szabó Titusz csendőr durván fogadott és azt kérdezte, hogy kié ez a tanya? — Mondtam hogy a Kállay nemzetes uré erre újra rám ordít: Hát tulajdonképpen kié ez a tanya? — En szerényen vájászoltam.

(Nagy nevetés.) Kardos Samu dr közbeszó. Gáthy ügyész tiltakozott erre az ügyvédek folytonos közbeszólása ellen.

Délben 1 órakor a tárgyalást délután 3 óráig felfüggesztették. A tárgyalást holnap folytatják.

Az új angol elválási törvény.

The divorce bill.

Az országos bizottság, amelyet az angol parlament három évvel ezelőtt küldött ki a házassági törvény reform-tervezetének kidolgozására, befejezte munkáját.

A bizottság, amelyben nagyszámu a konzervatív elem, talán sohase készült volna el a reformmal, ha a közvélemény az utóbbi időkben nem ösztökéli. Az angol közvélemény a mai házassági törvényt annyira nyugtáknak tekinti, hogy tekintettel a bizottság lassu működésére, magadlakított egy ligát, mely céljául a reform gyors megalkotását tűzte ki.

A liga élető lelke Conan Doyle, a híres regényíró, aki a maga tervezetét már néhány hét előtt publikálta. A Conan Doyle-féle tervezet lényege az, kel tenni: továbbá, hogy a válás tekintetében a bizottság lassu működésére, magadlakított egy ligát, mely céljául a reform gyors megalkotását tűzte ki.

Az országos bizottság, amelynek már hónapok óta nincs nyugta, a lapok csipkedéseitől, végre kénytelen volt komoly munkához látni, és ennek eredménye a most közzétett reformjavaslat. Ezt a javaslatot azonban csupán az elnök, lord Gorell és a bizottságnak még nyolc tagja írta alá. A bizottságnak többi három tagja, köztük a york érseki különvéleményt publikált, mert szerintük a reform abban a mértékben, amint azt az országos bizottság kontemplálja, megrendíti nemcsak a családi tűzhely, hanem a birodalom alapjait is.

A bizottság többségének reformjavaslatja a következő:

Az elválást illetőleg a két nemnek jogai mindenben egyenlők.

Válási okok képez:

1. A házasságtörés.
2. Három évig, vagy még tovább tartó hűtlen elhagyás.
3. Rossz bánásmód.
4. Öt évnél tovább tartó gyógyíthatatlan betegség.
5. Megrögzött iszákosság, ha ezt három évi ideiglenes elválás után a bíróság gyógyíthatatlannak találja.
6. Fegyhézbüntetésre átváltoztatott halálos ítélet.

A válópör szóbeli legyen az egész birodalomban — ha a házastársak évi jövedelme a háromszáz fontot, s vagyosa a kétszázötven fontot meg nem haladja.

Semmisnek nyilvánítandó a házasság:

1. Ha annak megkötésekor valamelyik házastárs fél nem volt épelméjű.
2. Ha epijeszében, vagy időszakonként mutatkozó súlyosabb nyavayában szenvedett.
3. Ha a nő szervi bajban szenvedett.
4. Ha a nő olyan állapotban volt, amelyben eltitkolt, és ezáltal félrevezette vőlegényét.
5. Ha valamelyik házastárs, a háztartási kötelességek teljesítését megtagadja.

A válókeresetet egyes bíró veszi fel és ugyansok egyes bíró hoz ítéletet.

A bizottságnak kisebbségi véleménye így hangzik:

1. A kisebbség hozzájárul ahhoz, hogy a két nem egyenlő jogokban részesüljön. Nyomatékosan kívánja azonban, hogy a válási okok ne terjesztessenek ki.

2. Am könnyítessék meg a válás a szegényebb néposztályoknak is, de ne abban a mértékben, mint a többség javasolja.

3. A házasság csupán az ép elme hiánya, vagy a házastársi kötelességek megtagadása miatt legyen kimondható.

4. A férj, ha két évig megszakítás nélkül távol van feleségétől, és ez idő alatt nem ad magáról életjelt, holtta nyilvánítandó.

Hogy a reform-bizottságnak milyen nehéz helyzetbe volt a reform főelveinek megállapításánál, erre nézve felelnek a példák: a jelenlegi törvény szerint az angol férfi elválhat feleségétől, ha csupán egyetlenegy esetet bizonyít is, amikor felesége rosszul bánt vele: a nő azonban ezenkívül azt is köteles bizonyítani, hogy férje kegyetlen volt hozzá.

Am mi értendő a kegyetlenség alatt?

A bizottságnak sem többsége, sem kisebbsége nem bírta ezt a kérdést kielégítőleg megoldani. A többség meghatározása így hangzik:

Kegyetlenségnek tekintendő az egyik házastársnak a másikka Iszemben tanusított az a viselkedése, amely ennek életét, testét; egészségét úgy veszélyezteti, hogy a házasság élet folytatása lehetetlenné válik.

A többségi reform-javaslat kívánja, továbbá az 1857-iki és még érvényben levő törvény eltörlését.

E törvény szerint az egyház az elvált és új házasságra lépő feleket nem köteles megáldani. A reform legfontosabb pontjai azonban a szegény nép köztli válások megkönnyítésére vonatkoznak: a bíró közvetlenül vegye föl a válókeresetet, maga vizsgálja meg a beterjesztett bizonyítékokat, mindent szóbelileg, sommásan, röviden intézzen el, és mihamarabb hozzon ítéletet.

Mint látható, az angol házassági, ehyleseben válási reform alapelvei elég szabadelvűek és teljesen kifejezésre jutattják a közvélemény régi óhaját.

Az angol törvényhozás elfelejtett intézkedni a válásnak, a modern időkhez való alkalmazásáról és az egyház magatartása folytán hajlandó volt a do'oggal teljesen elhallgatni. — A közvélemény azonban nem nyugodott és a kiltartó következetességgel folytatott agitáció előtt, az angol kormány kénytelen meghajolni. A reform-javaslat már na pmulva a parlament elé kerül, ahol többsége biztosítva van.

CSARNOK

A fiu.

Regény.

9)

A tábornok most már könnyebben érezte magát. Hisz ez pompás egy leány! Okos, s nem szőszaporító és még hozzá katonának a gyermeke: ezzel már lehet okosan beszélni.

— Jól van, kisasszony, én tehát ismétlem, most személyesen felkérem önt, sziveskedjék vele: a kastélyba jönni, ott aztán majd megtud mindent. Beleegyeznek?

— Szívesen.

— Ezer köszönet.

És a tábornok kivezeté szövevényesét a názikótól, szertartásos udvariassággal segíté a kocsiba, a huszár becsapta utánuk a hintó ajtaját, felugrott a bakra és Leudner Mária a diszkorsiban tartó bevonulását a tábornok kastélyába.

VII.

A tábornok a tanítónőt dolgozószobájába vezetve, megkérte, foglaljon helyet az íróasztal mellett a nagy karosszékekben. Maga az

írásasztal elé ült és épp nozzá akart fogni beszédéhez, midőn a mellékszobából gyermek-sírás hallatszott.

Mari csodálkozva tekintett a tábornokra. — Ön nő, tábornok ur, ? Hisz ezt nem is tudtam.

— Én? nő? Sőt ellenkezőleg, legszebb agglégénykorban vagyok.

— Es a gyermek, mely ott bent sir?

— Ah, vagy ugy? a gyermek? Hisz épp e gyermek felől akartam önnel beszélni.

Mari gyorsan szökött fel ültéből.

— Tábornok ur, elvárom gyöngédségétől, hogy ilyen ügyben nem engemet fog bizalmával megtisztelni.

— Ugyan maradjon ülve, halga gyermek. Pardon, ez kissé sok volt; de ön a hibés, miért nehezíti meg oly nagyon a dolgot? Hiszen csak elképzelteti, aza' dehoggy is képzelteti, hogy nem az én gyermekem, ön egész zavarba hoz a dolog egyszerűen úgy áll, hogy a gyermek lelece, kít tegnapelőtt ajtóm előtt találtam és akít megakarok tartani és fölkarok nevelni. Ennyi az egész.

Mari kisasszony csodálkozva tekintett a tábornokra.

— Lelence? kérdé élmélködva és ön megakarja tartani? Ez szép. Szabad megnezzni? Hogy hívják?

— Ami a megnézését illeti, még egy kis türelmet kérek! A név megválasztását azonban önmre bizom, ha elfogadja.

— Kész örömmel.

— Most pedig engedje meg, hogy vissza térjek a földolgra. Meg akarom tartani a gyermeket és szerencsésnek tartom magamat, hogy megtaláltam. Elhagyatva érzem magam öreg napjaimban.

— Ohó!

— Mit tud ön az én elhagyatottságomról?

— Ellenvetésem nem is azt illette.

A tábornok meghajtá magát.

— Köszönöm, kisasszony. Annyit azonban bizonyos, hogy mindeddig éppenséggel semmi teendőm sem volt, hogy az élethez nem kötött semmi. Ezentul a gyermekkel akarok foglalkozni, ez töltse ki jelenemet és derítse föl jövőmet.

Mari igent intett fejével, a tábornok pedig folytatta:

— Mindez azonban csak egy feltétel alatt lehetséges, ha tudniillik magamat kizárólag a gyermek nevelésének szentelem.

— Hogy érti ezt, tábornok ur?

— Kérdésére egy másik kérdéssel fogok válaszolni. Kivételnek tartja tervemet?

— Mindenesetre! Csak ne mulasszon el mindenekelelt dajkát fogadni.

— Ön nem értett meg teljesen, kisasszony. Hiszen akkor számomra semmi teendő sem maradna. Nem lehet egy gyermeket dajka nélkül fölnevelni?

— Lehet mindenesetre, de asszonyt kell hozzá fogadni.

— Kell? Én pedig azt gondoltam, a dolog elvégezhető asszonyi segély nélkül is, hogy majd mié ketten, én és inasom, képek leszünk...

Mari felkacagott.

— Kérem, kisasszony, ne nevesse. Az ügy komoly, nagyon komoly. Ha tervemet kivilhetlenné állítja, ezzel legszebb reményeimet rombolja szét. Én a gyermeket nem akarom másra bízni, inkább magamra vállalom minden, de minden teendőöt és ha mindjárt minden éjszaka olyan lenne, mint a mai.

— Tehét ezért tölté éjjelét élmatlanul?

— Igen, ezért; de reményem, hogy a következő évek nyugodtabbak lesznek; hisz éjjel mindenki alszik, a csecsemők csak nem fognak kivételt tenni.

Mari kisasszony felelni akart, de a tábornok nem engedte szóhoz jutni.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

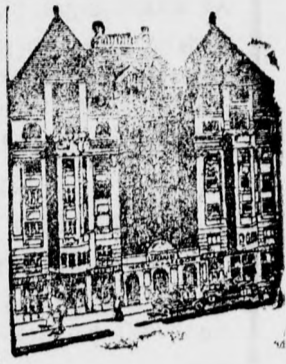
Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Es a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucsos, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttmann dr. orvostól a Finson-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teákból. Ezek magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot tüdő-tuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégegyulladás ellen rendelték és magasztalták. A tea nem tükös szer, Lisber-féle növényekből készül, a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmas adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tetsék levelezőlapot írni **Pahlmann & Co** címre Berlin, 991. Müggelstrasse 25.

Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.
 Pensiórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok.
 Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa**, igazgató tulajdonos.
 Upi és női fodrász a házban.

Kitűnő hangszerek!
 legolcsóbb árak mellett és kifogástalan kivitelben

Minden harmonikához egy díjtalan önmegtanulási iskola van csatolva.

Jo harmonikák:
 Nr. 112 1/2 Iskolahegedű 1/4 nagy, lángozott, polirozott padlóval K 5 80. — Nr. 113 1/2 Iskolahegedű 1/4 nagy, szépen lángozott, polirozott padlóval, jobb minőség K 6 50. — Nr. 115 1/2 Iskolahegedű 1/4 nagy, berakott, szépen lángozott padlóval, igen kedvelt fajta K 7 60. — Iskolahegedű ébenfagarnitúrával, hangban és kivitelben kitűnő K 8 40, 9—, 10 80. — Nr. 212 1/2 Zenekarhegedű ébenfagarnitúrával K 16 80
 Vonó K — 90, 1 10, 1 50, 2—, 2 20 és feljebb.

Jobb harmonikák:
 K 11 —, 12 —, 14 —, 16 50, 19 —, 21 — és feljebb.

Nagy választék zenehangszerekben főkatalógusomban. — Nincs riziko, kicserélés megengedve, vagy pénz vissza. Szétküldés utánvétellel vagy előrefizetés mellett. Az elismert versenyképes világcég:

Manns Konrad
 cs. és kir. udv. szállító hangszerárú szétküldési áruházából
BRÜX, Nr. 2136. (Csehország). — Gazdagon illusztrált árjegyzéket, amely 4000 ábrát tartalmaz, kérésre ingyen és bérmentve kaphatja meg mindenki
Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicserélés megengedve, vagy pénzt vissza

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati gépek, műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis **FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél**
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szomszédok be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét kívánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Alapított 1856.
 Telefon 958.

U.K. TEAS
 ANGL. KIRÁLYI UDVARI TEA
 AZ UNITED KINGDOM TEA COMPANY LONDON
 A VILÁG LEGJOBB TEAI!

Főraktár:
CSANAK JÓZSEF cégénél.

ŐN JAJ!
 Megéri ez az átkeselt köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG
 és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

EGGER Mellpasztillái
 az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Próbadozoz 50 Ft.
 Dozoz 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LŐRÉ** és **EGGER I.** Budapest, VI. Róvai-u. 12

Kapható Debreczenben: Arány Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferenc, Harsányi Lajos, Kóczián Dezső, Kovács L. Nándor, Kulcsár Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Sághy Ferenc, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszerárakban, Jóna és Jóna Központi drogériákban

ÉLJEN!
 Egger-mellpasztillák csakhamar meggyógyított!

Vezérképviselő

egy nagyobb gyár részére azonnali belépésre kerestetik. Szorgalmas és intelligens uriember, aki jó bizonyítványokkal igazolni tudja, hogy üzletszerzésben eddig is kiváló eredményeket ért el,

magas jutalékkal

felvételek. Ajánlatok német nyelven küldendők: „O. 5818.” Haasenstein Vogler A.-G. Wien I. címre.

NYILT-TÉR

Serravalló's

Vasas Kina-bor.

Kittintetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágyerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat. Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 - Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Számlalapszor bevált

MATTONI FELE
GIESSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A nagy egység

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a húgyvizet megköti és.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130. Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, - láncz kor. 125.

Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruház:

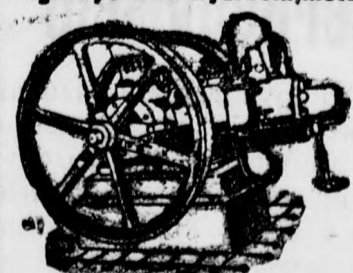
A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelgasse 57-882.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.

Magasnyomású nyersolajmotorok 15-180 lóerőig

legelőcsőbb és legmegbízhatóbb üzemet biztosítják. Özemköltéség 1000-1200 lóerőig. 1-2 mm. Állandóan zavartalan üzemel - Pénz-egyetlen felügyelet nélkül! Egy szerű kezelési és szakszerű üzemeltetés.

Bachrich és Társa

betéltársaság motorgyári fióktelepe Budapest, VI, Váci-körút 59/60

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidáru üzlete

(Varosház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol, harisnya és

párisi ujdonságokban.

Uj! 1912 év szennázciója! Uj!
D. R. G. M. No. 526081.

Uj évi viccz-kártyák

még eddig nem létezett dolgok, minden kártya egy ujdonság! Felülmúlhatatlan humoros és szennázciós, minden legkisebb küldemény is jól szortírozva, minden kártya borítékban.

Mi vagyunk az egyedárusítók!

Képviselek minden vidékről felvételnek.

75 fillér beküldése mellett 10 eredeti minta 25 drb 1- kor.

50 drb 1-75 kor. Habighorst & Co.

100 drb 3- kor. Bochum 1. W. postafiók 49

Utánvétellel 40 fillérrel több.

Fizetés gyanánt levélbélyegeket is elfogad.

Apró hirdetések.

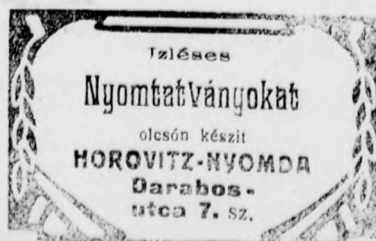
Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fönntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válaszra szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz el dva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszer legelőcsőbbben szerezhetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legelőcsőbbben eszközöltenek.

Diszes kirakatállvány teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető Falk kefégyár városi üzletében Széchenyi-utca 1.

Makulatura papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

Tisztes

Nyomatvagyokát

olcsón készít

HOROVITZ-NYOMDA

Darabos-utca 7. sz.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakaesabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKEDES, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szereztek.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósorszesz nevezetesen mint a fájdalom-össillapító bedörzsölésiszek köszvény, csusz és a meg-hűléségéb kövvetkezményeinek legismertebb népszere.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozását és ápolására egy gyermeknek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szetküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Legelőcsőbb és legjobb hatású Hashajtó

NEUSTEIN FÜLÖP

CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDACSÁ

(Neustein Erzsébet-pilulái)

feldolgozza minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fentü szer mentes minden káros alkatrész től, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyű emésztést szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tekercs 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatok okatodjunk

hashajtó pilulái "tovább kéri!"

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Sacot Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett esomajainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz.- Lipóthoz Wlen, Planhengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits J., Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.